

det, at man mente, at Tjenestemændene ved at have Bivirksomheder kunde forsomme det Arbejde, de havde i Statens Tjeneste. Nej, saa vidt jeg har forstaaet Forholdet, er det i første Række Hensynet til Embedets Værdighed, der har gjort sig gældende. Man har altsaa ment, at det i mange Tilfælde var uheldigt for selve Embedet, at vedkommende havde Bivirksomhed. Men naar man gaar ud fra den Betragtning og mener, at det er Grundsætningen, efter hvilken der skal lovgives, forekommer det mig, at man paa adskillige Punkter er gaaet den forkerte Vej.

For det første er der nu selve Spørgsmaalet om, hvad der forstaaes ved Tjenestemænd. Tjenestemænd er jo et ret nyt Ord, som vist er kommet hertil fra Sverige i 1908, men der findes ingen egentlig Bestemmelse om, hvad Tjenestemænd er. Som Tjenestemænd maa vel de betragtes, der enten har Embede eller Bestalling i Modsætning til de Personer, der har kontraktmæssig Ansættelse. Men ser man nu paa den Vej, man vil gaa i Lovforslaget, forekommer det mig, at man allerede i et af Hovedpunkterne gaar en urigtig Vej. Det er bestemt, at vedkommende Tjenestemænd skal ansøge deres foresatte om at maatte overtage et Bierhverv, og efter denne Ansøgning skal de have skriftlig Tilladelse. Dette finder jeg er urigtigt, idet nemlig den Omstændighed, at vedkommende har faaet den skriftlige Tilladelse — som ganske vist kan tages tilbage —, ofte vil vanskeliggøre den Kontrol, der skal udøves med vedkommende Tjenestemand, i hvert Fald vil vanskeliggøre det for den, der har givet Tilladelsen, at tage den tilbage overfor sine underordnede. Derfor har vi under Nr. 4 stillet et Ændringsforslag, der gaar ud paa, at vedkommende ikke skal ansøge om eller have skriftlig Tilladelse til at overtage et Bierhverv, men at det er tilstrækkeligt, at de kun meddeler deres foresatte, at de nu har paataget sig et saadant Bierhverv; saa er det den foresattes Sag, saafremt han mener, det er urigtigt, den paagældende har Bierhvervet, at sige til ham, at han skal opgive det. Det forekommer mig, at det er den lige Vej til Maalet, den fornødne Kontrol fra de overordnede Side med, at ingen paatager sig Bierhverv, som er i Strid med de Hensyn, der skyldes selve Embedet. Den anden Vej er et ganske unødvendigt Omsvøb og virker heller ikke saa stærkt til Øjemedets Opnaaelse som det af mig foreslaaede.

Et andet Ændringsforslag, som er stillet af et Mindretal, gaar ud paa, at naar man nu gennemfører et Lovforslag som dette, skal man i det mindste for en Klasse af Embedsmænd, hvis Lønforhold er ret daarlige, vise et vist Hensyn, og det er overfor Dommerne. I Ændringsforslaget er det foreslaaet, at Dommere skal kunne vedblive at have Bierhverv, indtil der træder en Lønningslov for dem i Kraft, dog at de skal have Tilladelsen i hvert enkelt Tilfælde ved kongelig Resolution. Nu beder jeg ærede Medlemmer overtænke, hvilken Fare der kunde være ved, at man lod en Dommer have et Bierhverv, hvortil han havde faaet Tilladelse ved kongelig Resolution. Er der virkelig nogen, som tror, at det vil kunne føre til nogen som helst uheldige Forhold? Er der nogen, der tror, at der vil blive Tale om, at en Dommer vil kunne komme til at overtage et Bierhverv, som i mindste Maade vil være i Strid med hans Embede? Jeg tror, at Kontrollen og den Omstændighed, at Tilladelsen skal gives ved kongelig Resolution, vil være en Garanti, der vil virke akkurat lige saa stærkt som et Forbud og saa paa den anden Side ikke vil virke saa uretfærdigt.

Under Nr. 10 har vi stillet et Ændringsforslag, der gaar ud paa, at ingen Tjenestemand uden Ministerens Samtykke maa have Borgerskab. Dette Ændringsforslag stillede vi allerede i Fjor; der er senere fra Erhvervsorganisationerne kommet Andragender i samme Retning, og naar man skal lovgive paa dette Omraade, forekommer det mig ogsaa ret naturligt at sige, at der skal være en skarp Sondring imellem dem, der udøver Erhverv som Borgere gennem Borgerskab, og dem, der er fast ansatte som Tjenestemænd under Staten. Det er et Forslag, som i det praktiske Liv ikke vil faa stor Betydning, men det forekommer mig, at det vilde være principielt rigtigt, om man indførte det.

Under Nr. 12 er der stillet et Ændringsforslag, hvorved Lovforslagets Ikrafttræden knyttes til Oprettelsen af en Disciplinærret. Jeg skal efter de Udtalelser, der kom fra det ærede Medlem (Juel), der havde Ordet lige før mig, tage dette Ændringsforslag tilbage. Nær til dette Ændringsforslag knytter sig Ændringsforslag Nr. 14.

Formanden: Ændringsforslagene Nr. 12 og 14, som er stillede af et Mindretal paa 5 Medlemmer, er tagne tilbage af det